

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันจันทร์ที่ 24 กันยายน พ.ศ.2561

คอลัมน์ “ซุม” : ประชุมใหญ่ยุทธศาสตร์ชาติ “อนาคตไทย...อนาคตเรา”

วันพฤหัสบดีที่ 27 กันยายน 2561 ที่จะถึงนี้จะมีการประชุมประจำปีระดับ “อภิมหาประชุม” ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี ที่ผมใช้คำว่า “อภิมหาประชุม” ก็เพราะเป็นการประชุมที่ใหญ่มาก คาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 2,500 คน หรืออาจจะมากกว่าด้วยซ้ำ เจ้าภาพจัดประชุม ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ “สภาพัฒน์” ซึ่งจะขึ้นอาสาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในลักษณะนี้ ณ ฮอลล์แห่งนี้ปีละ 1 ครั้งเสมอ ประชุมเสร็จแล้วเขาก็มีได้เอาไปขึ้นหิ้งอะไรที่ไหน แต่จะนำไปใส่ไว้ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับต่างๆ เพื่อเป็นวัตถุประสงค์ เป็นเป้าหมาย เป็นแนวทาง เป็นแผนงาน เป็นโครงการที่จะหยิบยกมาดำเนินการเพื่อการพัฒนาประเทศทั้งเศรษฐกิจและสังคมต่อไป แน่นนอน บางแนวทาง บางแผนงาน อาจจะโดนขึ้นหิ้งไปบ้าง โดยเฉพาะในยุคที่ยังมีการบริหารบ้านเมืองโดยพรรคการเมืองต่างๆอยู่ แต่ส่วนใหญ่แล้วก็จะมีการหยิบไปปฏิบัติอยู่เสมอ สำเร็จบ้าง ล้มเหลวบ้าง แต่น่าจะสำเร็จมากกว่าล้มเหลว ประเทศไทยของเราจึงยังคงเดินหน้ามาได้เป็นอย่างดีจนถึงบัดนี้

สำหรับปีนี้ อภิมหาประชุมของสภาพัฒน์จะไม่ใช่เรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะ 5 ปี อีกแล้วละครับ แต่จะเป็นกรอบใหญ่ของการพัฒนาที่กินเวลายาวนานกว่านั้น...นานถึง 20 ปีโน่นเลย ที่เรียกกันว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2561-2580” นั้นแหละครับ เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยจะต้องมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และทุกๆรัฐบาลจะต้องนำยุทธศาสตร์ชาติที่วางนี้ไปปฏิบัติ ต่อมาก็มีการตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และกรรมการต่างๆมารับผิดชอบ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวม 6 ด้าน ซึ่งจะมีคณะกรรมการชุดเล็กรับผิดชอบอีก 6 คณะตามยุทธศาสตร์ 6 ด้านที่กำหนดไว้ โดยมี สภาพัฒน์ เป็นเลขานุการ ทั้งในกรรมการชุดใหญ่ และกรรมการ ชุดเล็กทั้ง 6 คณะ ซึ่งต่อมาได้มีการเสนอ ร่างยุทธศาสตร์ 20 ปี ต่อ สนช. และได้มีการประกาศใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2561 ในอภิมหาประชุมวันพฤหัสบดีนี้จะนำผลงานและความก้าวหน้าทุกๆด้านมาแจ้งให้ที่ทราบ และขอรับฟังความคิดเห็นที่จะดำเนินการต่อไป โดยตั้งเป็นหัวข้อใหญ่สำหรับการประชุมว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ อนาคตไทย อนาคตเรา” สำหรับลำดับการประชุมที่กำหนดไว้จะเริ่มจากการกล่าวเปิดประชุม และการแสดงปาฐกถาพิเศษของนายกรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในเวลา 09.20 น. ตามมาด้วยการนำเสนอภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไปจนจบภาคเช้าในหัวข้อ “ยุทธศาสตร์ชาติ อนาคตไทย อนาคตเรา” โดย ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าทีมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลนี้ ในภาคบ่ายจะเริ่มด้วยการบรรยายพิเศษเรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ” โดย ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี จากนั้นจะมีการแบ่งกลุ่มประชุมเพื่อสรุปสถานการณ์ล่าสุดของยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน เพื่อขอความคิดเห็นจากที่ประชุม โดยจะดำเนินการพร้อมๆกันไปทั้ง 6 กลุ่ม ฝ่ายประชาสัมพันธ์แจ้งมาว่าท่านที่สนใจสามารถติดตามผลการประชุมในภาคเช้าได้จากสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยคลื่นเอเอ็ม 891 กิโลเฮิร์ตซ์ ส่วนรายละเอียดของการประชุมตลอดวันติดตามได้ทางออนไลน์เช่น youtube ช่อง NESDB on Youtube, facebook สภาพัฒน์ และ facebook ยุทธศาสตร์ชาติ

สำหรับท่านที่สนใจจะเข้าไปร่วมประชุมด้วยตนเอง ผมไม่แน่ใจว่าสมัครตอนนี้จะทันหรือไม่ เพราะเขาประกาศล่วงหน้าไว้นานแล้ว ลองโทรศัพท์ไปถามที่หมายเลข 0-2280-4085 ต่อ 6532 หรือ 6533 หรือ 6515 และ 6529 ดูก่อนครับ เพื่อจะยังมีที่นั่งสำรองหลงเหลืออยู่บ้าง ขอเชิญท่านที่ได้รับเชิญโดยตรง และท่านที่สำรองที่นั่งไว้แล้ว รวมทั้งท่านที่อาจจะโชคดีได้ที่นั่งเพิ่มหลังจากติดต่อไปในวันนี้ จงไปร่วมประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน นะครับ...และก็อยากจะให้เสนอความคิดเห็นต่างๆให้มากๆ เพื่อสภาพณ์จะได้นำไปจัดทำ “แผนแม่บท” และแนวทางขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

“ชุม”

เศรษฐกิจระลอก "สงครามการค้า"

อาร์ท พิศาลวานิช - พิมพ์ชนก วอนขอพร - ปานปรีย์ พหิทธานุกร

หลังจากเปิดศักราชแรกเขย่าโลกรอบแรกไปแล้ว เมื่อเดือน ก.ค.ที่ผ่านมา ล่าสุด สัปดาห์ที่ผ่านมา ประธานาธิบดี “โดนัลด์ ทรัมป์” ของสหรัฐฯ เปิดศักราช 2 กับประเทศคู่ค้าใหญ่อย่างสาธารณรัฐประชาชนจีน อีกระลอก จากรอบแรกที่สหรัฐฯได้ประกาศเพิ่มกำแพงภาษีสินค้านำเข้าจากจีนไปนับพันรายการในอัตรา 20-25% มูลค่ารวม 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และจีนได้ดำเนินการตอบโต้ทันควันด้วยการปรับขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯกว่า 600 รายการ ในอัตราและมูลค่าเดียวกัน เปิดฉากสงครามการค้าชนิด “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” ล่าสุด ประธานาธิบดี “โดนัลด์ ทรัมป์” ได้ประกาศขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนอีกกว่า 5,700 รายการ มูลค่ากว่า 200,000 ล้านดอลลาร์ฯ มีผลตั้งแต่วันที่ 24 ก.ย.ที่ผ่านมา ขณะที่ทางการจีนประกาศ “ดับเครื่องชน” ในทันที ด้วยการปรับขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯกว่า 5,200 รายการ มูลค่ากว่า 60,000 ล้านดอลลาร์ฯ พร้อมประกาศจะยื่นเรื่องร้อง “องค์การการค้าโลก” ที่สหรัฐฯใช้กำแพงภาษีเป็นเครื่องมือเล่นงานคู่ค้า

เมื่อ 2 ผู้นำโลกระอุสงครามการค้าเต็มรูปแบบราว “ช้างสารชนกัน” เช่นนี้ บรรดาประเทศผู้ส่งออกสินค้าทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยเราก็ไม่ต่างไปจาก “หญ้าแพรง” ที่พร้อมจะถูกหางเลขเอาได้ทุกเมื่อ “ทีมเศรษฐกิจ” ได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในวงการการค้าของไทยต่อบรรยากาศสงครามการค้าที่กำลังระอุแดงอยู่ในเวลานี้

ยึดเยื่อ-รุนแรงสุดในประวัติศาสตร์

เริ่มต้นจาก “นายปานปรีย์ พหิทธานุกร” อดีตผู้แทนการค้าไทย ที่กล่าวกับ “ทีมเศรษฐกิจ” ว่า สงครามการค้าในครั้งนี้เป็น “สงครามการค้าขนาดใหญ่สุดในประวัติศาสตร์” ที่จะยึดเยื่อมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทั้งนี้ เหตุผลที่ประธานาธิบดี “โดนัลด์ ทรัมป์” ขุดเอานโยบายที่ “ตกยุค” และ “สวนกระแสโลก” ขัดต่อหลักการสำคัญการแข่งขันและการค้าเสรีมาเล่นงานพีใหญ่จีนในครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการคือ เพื่อสร้างค่านิยมทางการเมืองของตนเองเพื่อโกยคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาองเกรส กลางเทอมในเดือน พ.ย. นี้ และอีกเป้าหมายสำคัญคือ “การหยุดความยิ่งใหญ่ของจีน” ที่กำลังไต่เพดานขึ้นเป็นผู้นำโลกแทนสหรัฐอเมริกา เพื่อรักษาและดำรงความเป็นผู้นำโลกของสหรัฐฯ ตามที่ทรัมป์ประกาศไว้ในการหาเสียงเลือกตั้ง คือ การทำให้สหรัฐฯกลับมายิ่งใหญ่ “Make America Great Again” รวมทั้งจีนยังสร้างอิทธิพลและแสนยานุภาพทางการทหาร ขยายอาณาบริเวณไปยังทะเลจีนใต้ ขยายอิทธิพลทางการค้าไปทั่วโลก ผ่านโครงการ One belt one road (OBOR) และล่าสุดเพิ่งประกาศยุทธศาสตร์ Made in China ที่ตั้งเป้าภายในปี 2025 จะก้าวขึ้นเป็นผู้นำทางนวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่ของโลก รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยี 5 จีด้วย จีนจึงถือเป็น “ตัวอันตราย” ในสายตาของสหรัฐฯ

“เป้าหมายและเส้นทางอนาคตของจีน ทำให้ทรมับกั้ว จึงต้องรีบสกัดเพื่อหยุดความยิ่งใหญ่ โดยอ้างการขาดดุลการค้า เพราะจีนอุดหนุนการส่งออก บิดเบือนค่าเงินหยวน ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และกล่าวหาจีนขโมยเทคโนโลยีของสหรัฐฯ จึงใช้มาตรการกีดกันการค้าขึ้นกำแพงภาษีสินค้านำเข้าจากจีน ซึ่งแม้จะได้รับความเสียหายทั้ง 2 ประเทศ แต่ทรมับมองว่าจีนจะเจ็บกว่าเพราะจีนส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯมูลค่ามหาศาล”

ข้างสารชนกัน...ระลำั่วปฐพี

อย่างไรก็ตาม แม้สงครามการค้าที่เกิดขึ้นจะเป็นเรื่องของ 2 ประเทศใหญ่ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลก เพราะมูลค่าเศรษฐกิจของจีนและสหรัฐฯรวมกันถึง 40% ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม หรือจีดีพีของโลก ทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบการค้าพหุภาคี ที่จะมีผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกด้วย ล่าสุดสถาบันการเงิน ING ได้คาดว่า การค้าระหว่างประเทศของโลกจะหดตัวลงถึง 2.5% ของมูลค่าการค้าโลกที่มีมูลค่าราว 80 ล้านล้านเหรียญฯ ขณะที่ “แจ๊ค หม่า” ประเมินว่าสงครามที่สหรัฐฯพุ่งเป้าใส่จีนจะส่งผลกระทบต่อไปอีก 20 ปี และจะสร้างความเสียหายต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง!

ส่วนผลกระทบที่จะเกิดต่อไทยนั้น อดีตผู้แทนการค้าไทยมองว่า ประเทศไทยต้องประเมินสถานการณ์ให้ออก และจำเป็นต้องเร่งวางแผนรับมือ โดยไทยต้องเปิดเกมรุกมากกว่าตั้งรับ จะทำการค้าระหว่างประเทศแบบเดิมๆ ด้วยการขอผ่อนผัน ยกเว้นภาษี ลดภาษี โดยไม่มีอำนาจต่อรองใดๆไม่ได้แล้ว โดยรัฐบาลต้องปรับยุทธศาสตร์การค้าระหว่างประเทศใหม่ร่วมกับภาคเอกชนอย่างใกล้ชิด เพื่อเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ให้เศรษฐกิจไทยได้รับประโยชน์จากสงครามการค้าที่วันนี้อันตรายทั้งสองยังไม่ได้มองเราเป็นศัตรูทางการค้า และควรเร่งหาทางออกเรื่องสินค้าที่ผลิตจากไทย ซึ่งอยู่ในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่ถูกนำไปผลิตสินค้าในจีน ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากการขึ้นภาษีของสหรัฐฯ ให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดรวมทั้งตลาดใหม่ๆรองรับ

“โอกาสยังเป็นของไทย ต้องเร่งเปิดเจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับประเทศคู่ค้าหลัก รวมทั้งรองรับการลงทุนจากสหรัฐฯและจีนเพื่อส่งออก แต่ต้องไม่อยู่ในข่ายที่โดนกำแพงภาษีของประเทศคู่ค้า สถานการณ์นี้จะเป็นบทเรียนสำคัญในการวางแผนยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพราะโลกยุคปัจจุบัน เหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วฉับพลัน หากแผนระยะยาวของเราไม่มีความยืดหยุ่นพอที่จะให้รัฐบาลในอนาคตปรับตัวไปกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป อาจก่อปัญหาในการบริหารเศรษฐกิจในอนาคตอย่างมาก”

ส่งออก-เศรษฐกิจโลกส่อแววทรุด เช่นเดียวกับ “รศ.ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช” ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ให้ความเห็นต่อสงครามการค้า “สหรัฐฯ-จีน” ครั้งนี้ว่า มีแนวโน้มจะยืดเยื้อแน่นอน เพราะทั้ง 2 ประเทศยังคงมีท่าทีแข็งกร้าว โดยทุกครั้งที่สหรัฐฯประกาศจะขึ้นภาษี จีนก็ประกาศขึ้นภาษีตอบโต้ทันที

“สงครามการค้าที่เกิดขึ้นนั้น มองว่าเป็นความ “ตั้งใจ” ของประธานาธิบดีสหรัฐฯในแง่การเมืองระหว่างประเทศที่ไม่ต้องการให้จีนขึ้นมาเป็นหมายเลข 1 ของโลกตามนโยบาย “Made in China 2025” ที่ตั้งเป้าหมายจะขึ้นเป็นเบอร์ 1 ของอุตสาหกรรมโลก เช่น รถยนต์ไฟฟ้า อุตสาหกรรมต่างๆ ที่จะใช้เทคโนโลยีขั้นสูง”

ขณะเดียวกัน สหรัฐฯยังต้องการแก้ไขปัญหาขาดดุลการค้ากับจีนเฉลี่ยปีละเกือบ 400,000 ล้านดอลลาร์ รวมถึงปัญหาละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และมีนโยบายกำหนดให้นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในจีนต้องถ่ายทอดเทคโนโลยี และเปิดเผยความลับทางการค้า ซึ่งทำให้เกิดการประกาศสงครามการค้าและขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนอีกครั้งจำนวน 5,745 รายการ รวมมูลค่า 200,000 ล้านดอลลาร์ โดยจะเก็บในอัตรา 10% ตั้งแต่ 24 ก.ย.เป็นต้นไปและอีก 25% ในปีหน้า จากที่ก่อนหน้านี้ขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนไปแล้วมูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์

“อย่างไรก็ตาม สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนจะยังไม่ส่งผลกระทบต่อถึงการส่งออกสินค้าไทยในปี นี้ เพราะดูจากมูลค่าการส่งออกของไทยจนถึงขณะนี้ยังดีอยู่ และน่าจะขยายตัวได้ตามเป้าหมาย แต่ปีหน้าเป็นเรื่องแน่นอน เพราะในสินค้าที่สหรัฐฯ จะขึ้นภาษี 200,000 ล้านดอลลาร์ เป็นการขึ้นภาษีถึง 25% เริ่มมีผลปีหน้า จึงน่าจะทำให้มูลค่าส่งออกของไทยปีหน้าลดลง 1-2% จากปีนี้ รวมถึงจะทำให้เศรษฐกิจโลกในปีหน้าลดลง 0.5-1.0% ด้วย”

ก็ตาม ท่ามกลางสงครามการค้า การส่งออกสินค้าไทยบางรายการ อาจได้รับประโยชน์จากการส่งออกไปทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ และสินค้าสหรัฐฯในตลาดจีนอย่างกลุ่มสินค้าเกษตร อาหารทะเล ที่เมื่อจีนขึ้นภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ ก็อาจหันมานำเข้าจากไทยได้

โลกจ่อโศกเด็ยวมะกัน

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ ยังกล่าวด้วยว่า มาตรการทางการค้าที่สหรัฐฯนำมาใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของตนนั้น มีส่วนสำคัญทำให้การค้าโลกเปลี่ยนแปลงไป เพราะแต่ละประเทศจะหันมาใช้มาตรการปกป้องตนเองแทนการเปิดเสรี ขณะเดียวกันสหรัฐฯยังต้องการปฏิรูปองค์การการค้าโลก (WTO) และเจรจาการค้าแบบทวิภาคีมากขึ้น ตรงข้ามกับจีนที่จะกลับมามีบทบาทในเวทีโลกมากขึ้น

“วิกฤตินี้เป็นโอกาสของจีนที่จะแสดงบทบาทการเป็นผู้นำของโลก เพราะนายสี จิ้น ผิง ประธานาธิบดีจีน พูดถึงการค้าเสรีและเป็นธรรม (Free and Fair Trade) เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ แต่นายทรัมป์กลับปกป้องการค้าและธุรกิจของสหรัฐฯ ดังนั้นประเทศต่างๆจะรวมตัวกันมากขึ้นและโดดเดี่ยวสหรัฐฯ สุดท้ายที่นายทรัมป์บอกว่าอเมริกาต้องมาก่อน (America First) จะกลายเป็นอเมริกาผู้โดดเดี่ยว (America Alone)”

เมื่อแกนการค้าโลกเปลี่ยน ไทยต้องลดการพึ่งพาสหรัฐฯ และหันมาพึ่งเอเชียรวมถึงจีนมากขึ้น โดยเร่งผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา 6 ประเทศให้จบโดยเร็ว เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้า การลงทุนระหว่าง 16 ประเทศให้มากขึ้น ไทยต้องเร่งหาตลาดใหม่ๆเพิ่มเติมเพื่อกระจายความเสี่ยงด้านการค้า การส่งออก ไม่ควรพึ่งตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป โดยตลาดที่น่าสนใจสำหรับไทย มีทั้งอินเดีย บราซิล รัสเซีย แอฟริกา ตะวันออกกลาง แต่ต้องพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและหาทางดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพราะจากนี้ นักลงทุนสหรัฐฯที่ลงทุนในจีน หรือนักลงทุนจีนที่ลงทุนในสหรัฐฯ อาจย้ายฐานลงทุนไปประเทศอื่นๆ รวมถึงไทยด้วย

ระดมสมองรับมือสงครามการค้า

นางสาวพิมพ์ชนก วอนขอพร ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ กล่าวกับ “ทีมเศรษฐกิจ” ว่ากระทรวงได้หารือกับหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเตรียมรับมือผลกระทบสงครามการค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดจุดยืนที่เหมาะสมของไทยท่ามกลางสงครามการค้า

โดยจากการวิเคราะห์ของ สนค.พบว่า เป็นโอกาสที่ไทยจะส่งออกสินค้าไปทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ และทดแทนสินค้าสหรัฐฯในตลาดจีนได้ โดยสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในตลาดจีนทดแทนสินค้าจากสหรัฐฯ อาทิ สินค้าเกษตร เช่น ถั่วแห้ง แผ่นยางสดรมควัน ข้าวสี ยางแท่ง, ผักผลไม้สดแช่แข็งแช่เย็นและแปรรูป เช่น กุ้งแห้ง เม็ดมะม่วงหิมพานต์ มะพร้าว ฝรั่ง มะม่วง มังคุด มะละกอ สับปะรด เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มอาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป เช่น ปลาทูน่าบิกออย ปลาทูน่าห้องแล็บ ปลาทูน่าครีบบลิวสดและแช่แข็ง เนื้อปลาแช่แข็ง, อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม ข้าวสี ยางแท่ง มะพร้าว ฝรั่ง มะม่วง มังคุด น้ำผึ้งธรรมชาติ กรดซิตริก เครื่องยนต์สันดาปภายใน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้สงครามการค้าได้ทำการส่งออกสินค้าไทยบางรายการที่สหรัฐฯใช้มาตรการทางการค้าอย่างมาตรการ “เซฟการ์ด” ในสินค้าแผงโซลาร์เซลล์ และมาตรการขึ้นภาษีในสินค้าเหล็กและอะลูมิเนียม จนทำให้การส่งออกสินค้าเหล่านี้ลดลงไปบ้างแล้ว แต่ก็ยังอยู่ในวงจำกัด

“แต่สินค้าที่น่าห่วงคือ ยานยนต์ และชิ้นส่วน ที่สหรัฐฯอยู่ระหว่างการพิจารณาภาษีนำเข้าที่จะประกาศในเร็ว ๆ นี้ ซึ่งอาจทำให้การส่งออกของไทยได้รับผลกระทบ เพราะไทยผลิตชิ้นส่วนจำนวนมากและอยู่ในห่วงโซ่การผลิตยานยนต์ของโลก ซึ่งเรื่องนี้ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกฯ ได้สั่งการให้กระทรวงพาณิชย์เตรียมแผนรับมือไว้แล้วเพื่อความไม่ประมาท”

ทั้งหมดเป็นบทสรุปที่ทุกภาคส่วนของไทยไม่ควรนิ่งนอนใจ และหามาตรการรับมือไว้แต่เนิ่นๆ

ทีมเศรษฐกิจ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันจันทร์ที่ 24 กันยายน พ.ศ.2561

คอลัมน์การเมือง - รัฐบาลล้ม ‘จันทบุรี’ แล้วหรือ?

แผนการตลาดของรัฐบาลเพื่อดึงนักลงทุนอุตสาหกรรมไปภาคตะวันออก ที่คาดว่าจะใช้งบสูงถึง 1.5 ล้านล้านบาท ภายใต้โครงการ “เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” Eastern Economic Corridor (EEC) โครงการอภิมหาโปรเจกต์กินพื้นที่ 3 จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง อัดฉีดงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างมอเตอร์เวย์ ยกระดับสนามบิน - ท่าเรือพาณิชย์ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 10 ปี ยกเว้นอากรขาเข้าทั้งเครื่องจักร วัตถุดิบ ลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของต่างชาติที่ทำงานในเขต EEC ที่ร้อยละ 17 ต่ำที่สุดในอาเซียน รัฐบาลอย่าลืมนะ ภาคตะวันออกไม่ได้มีแค่ 3 จังหวัด และไม่ได้มีดีแค่อุตสาหกรรม แต่ยังมีจุดเด่นที่การท่องเที่ยว การประมง และที่สำคัญเกษตรกรรม โดยเฉพาะ “ผลไม้”

“ผลไม้” มูลค่าส่งออกปี 2560 สูงถึง 1,674 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทูเรียน มังคุด เงาะ จากภาคตะวันออกคือตัวท็อปเลย แต่คนในพื้นที่กลับรู้สึกที่รัฐบาลไม่ได้ดูแลภาคเกษตรเท่าที่ควร ไม่เหมือนภาคอุตสาหกรรมที่รัฐบาลยอมทุ่มทุนมหาศาล

“จันทบุรี” เมืองนี้ห้ามลืม! แม้ไม่ได้เป็นจังหวัดในโครงการ EEC แต่ก็ยังเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์รวมผลไม้ของภาคตะวันออก หรือเป็นศูนย์รวมผลไม้ของประเทศก็ได้ ทูเรียน มังคุด เงาะ มีเพียง ใครอยากกินอยากเที่ยวสวนผลไม้ ยังไงก็ต้องนึกถึงที่นี่ เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาราคาสินค้าที่ตกต่ำเวลาผลผลิตออกมาพร้อมกันตามฤดูกาล ไม่มีหน่วยงานจากรัฐมาช่วยเก็บ ช่วยแปรรูป ชองโหว่นี่ทำให้คนที่เป็นพ่อค้าคนกลาง หรือ “ล้ง” ซึ่งส่วนใหญ่มาจากจีน ที่ลงทุนสร้างห้องเย็น มีระบบขนส่งกระจายสินค้าที่ครบถ้วน ได้โอกาสเข้าควบคุมกลไกตลาดกตราคา ผูกสัญญาซื้อขายหมายกสวนในราคาถูก ซึ่งเกษตรกรเองก็ต้องจำใจเลือกต้องขาย เพราะอย่างน้อยก็พอมิเงินติดมือมาบ้าง ดีกว่าปล่อยให้เน่าทิ้งขาดทุน ด้วยความเป็นพื้นที่ต้นทางของผลไม้ จังหวัดจันทบุรี เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการเปิด “ตลาดกลาง” เพื่อให้เกิดการค้าผลไม้ที่แข่งขันได้อย่างเสรี เหมือนๆ กับการประมูลปลาที่ญี่ปุ่น และต้องมีกลไกในการจัดเก็บสินค้าที่ดี มีประสิทธิภาพ ผลไม้จะได้ไม่เน่าทิ้งจนเร็วเกินไป ถ้าทำแบบนี้ได้ เราก็จะมีทางเลือกในการขายสินค้ามากขึ้น เกิดการติดต่อประมูลซื้อผ่านตลาดกลาง เพิ่มช่องทางการส่งออก เกษตรกรจะได้มีอำนาจต่อรองมากขึ้นด้วย ไม่ตกเป็นทาสของล้งจีนเพียงอย่างเดียว

“ลุ่มจันทบุรี” เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา การประชุม ครม. สัญจรภาคตะวันออก เห็นชอบหลักการ “โครงการระเบียงผลไม้ภาคตะวันออก” (Eastern Fruit Corridor : EFC) แต่ไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม Smart Park จังหวัดระยอง 1 ใน 3 จังหวัด ของโครงการ EEC ส่วนจันทบุรีก็อดไป รัฐบาลได้ประกาศไว้แล้วว่า ประเทศไทยจะเป็น “มหานครผลไม้โลก” ภายในปี 2564 ผมเห็นแล้วว่านักลงทุน พ่อค้าคนกลาง ได้แน่ๆ เพราะรัฐบาลมีโปรโมชั่น EEC สนับสนุนค้ำมาก แต่ผมขอถามว่า เกษตรกรตัวจริงจะได้อะไร ที่ผมอยากเห็น คือการสร้างกลไก ตลาดกลางผลไม้ ระบบประมูลผลไม้ ระบบจัดเก็บห้องเย็นที่ทันสมัยและเพียงพอ ระบบขนส่งกระจายสินค้าที่ถูกรับกับเนื้องานจริง ฝากเมืองจันทด้วยครับ